

Критерии за оценяване

Насоки за учителя при използване на критериите за оценяване

Тези критерии са предназначени за формиращо оценяване и проследяване на напредъка на учениците по време на работата по урока/проекта. Целта им не е поставяне на числова оценка, а предоставяне на конкретна обратна връзка за развитието на уменията за активно участие, разбиране и интерпретиране на литературни послания, аргументиране и творческо приложение на наученото.

Кога се използват?

Критериите могат да се използват по време на урока и в края на учебната дейност, като учителят наблюдава участието и работата на учениците при индивидуални, групови и дискуссионни задачи.

Препоръчително е оценяването да се основава на повече от едно наблюдение, за да се проследи развитието на ученика, а не само представянето му в конкретен момент.

Как се използват?

Учителят наблюдава представянето на ученика по всеки от четирите критерия и определя съответното ниво:

- Да – ученикът демонстрира уменията самостоятелно и уверено;
- Частично – ученикът демонстрира уменията с насочване, непостоянно или с известни затруднения;
- Още не – ученикът все още не демонстрира уменията или има значителни затруднения.

При определяне на нивото е важно да се отчита конкретното представяне на ученика, а не общото впечатление за неговите способности.

Какво да наблюдава учителят?

При активното участие и сътрудничеството се наблюдава дали ученикът се включва в дискусиите и дейностите, изразява мнение, изслушва другите и допринася за работата на екипа.

При разбирането и интерпретирането на литературните послания се проследява дали ученикът разпознава основните идеи и послания на творбата и може да ги обясни със свои думи и да ги свърже с контекста.

При използването на доказателства и аргументирането се наблюдава дали ученикът подкрепя своите твърдения с конкретни примери, цитати, факти или други подходящи доказателства.

При творческото приложение и връзката със съвременността се проследява дали ученикът може да прилага идеите от литературната творба по оригинален начин и да прави смислени връзки със съвременния живот.

За кого се попълват?

Учителят може:

- да проследява всички ученици чрез кратки бележки;
- да избира няколко ученици за по-задълбочено наблюдение във всеки урок;
- да използва критериите периодично за проследяване на индивидуалния напредък;
- да предоставя критериите на учениците за самооценка;
- да използва критериите за взаимно оценяване при групова работа.

Не е необходимо всички критерии да бъдат попълвани подробно за всеки ученик във всеки урок. Важно е да се събират достатъчно наблюдения във времето, за да може да се проследи развитието.

Как да се дава обратна връзка?

Препоръчително е обратната връзка да бъде кратка, конкретна и насочена към развитие. Може да се използва моделът:

Силна страна → Какво да подобриш → Следваща стъпка

Силна страна:

„Днес успя да откриеш основното послание на творбата и го обясни със свои думи.“

Какво да подобриш:

„Опитай следващия път да подкрепиш мнението си с конкретен пример от текста.“

Следваща стъпка:

„Това ще ти помогне да аргументираш по-убедително своите идеи и да ги свързваш със съвременни ситуации.“

Важно при оценяването

Критериите „Да“, „Частично“ и „Още не“ следва да се разглеждат като нива на развитие, а не като етикети за ученика. „Още не“ означава, че дадено умение все още се изгражда и показва посоката, в която е необходима допълнителна подкрепа.

Обратната връзка е добре да се фокусира върху конкретното действие или умение, което ученикът може да развие, а не върху личностна характеристика. Така оценяването се превръща в средство за насърчаване на активното участие, самостоятелното мислене и постепенното усъвършенстване на уменията.

Критерии за оценяване на работата по урока

Критерий	Да	Частично	Още не
Активно участие и сътрудничество	Участва активно в дейностите, дискусиите и работата в екип.	Участва с насочване или непостоянно.	Рядко или не участва.
Разбиране и интерпретиране на литературните послания	Разпознава и обяснява основните идеи и послания на творбите, като ги свързва с контекста.	Частично разбира и интерпретира посланията.	Изпитва затруднения при разбирането и тълкуването.
Използване на доказателства и аргументиране	Подкрепя мненията си с примери, цитати, факти или други подходящи източници.	Аргументира частично и използва ограничени доказателства.	Не използва доказателства и аргументи.
Творческо приложение и връзка със съвременността	Прилага идеи по оригинален начин и прави убедителни връзки между литературните послания и съвременния свят.	Прави частични връзки и проявява ограничена креативност.	Изпитва затруднения при създаването на връзки и творчески решения.

Обратна връзка от учителя

Силни страни:

Какво да подобриш:

Следваща стъпка:

Урок 3

Критерии за оценяване на работата по урока „От Вазов до TikTok“

Критерий	Да	Частично	Още не
Активно участие в мозъчната атака и екипните обсъждания	☐ Участва уверено и с оригинални идеи	☐ Участва ограничено	☐ Не участва
Генериране на творчески и съвременни идеи, вдъхновени от Вазовите послания	☐ Предлага оригинални и подходящи идеи	☐ Идеите са частично развити	☐ Изпитва затруднения
Използване на различни източници (текстове, цитати, дигитални ресурси, примери за кампании)	☐ Работи самостоятелно и целенасочено	☐ Използва източници с помощ	☐ Изпитва затруднения
Свързване на литературните послания със съвременни обществени теми и проблеми	☐ Прави ясни и убедителни връзки	☐ Частично свързва	☐ Липсва връзка
Формулиране на ясно, въздействащо и подходящо послание за видеокампанията	☐ Посланието е силно и добре аргументирано	☐ Посланието е частично изяснено	☐ Посланието е неясно
Аргументиране на избора на целева аудитория и комуникационен подход	☐ Обосновава убедително избора си	☐ Частично аргументира	☐ Не аргументира
Креативност при разработване на концепцията за видеокампания	☐ Използва оригинални идеи и нестандартен подход	☐ Проявява частична креативност	☐ Липсва оригиналност
Работа в екип и разпределяне на роли	☐ Сътрудничи активно и отговорно	☐ Понякога се включва	☐ Не съдейства

Обратна връзка от учителя

Силни страни:

Какво да подобриш:

Следваща стъпка:

Урок 4

Критерии за оценяване на работата по урока
„Представяне и рефлексия“

Критерий	Да	Частично	Още не
Активно участие в представянето и обсъждането	☐ Участва уверено и аргументирано	☐ Участва с насочване	☐ Не участва активно
Оценяване на въздействието на видеокампаниите	☐ Анализира задълбочено и обосновано	☐ Частично аргументира	☐ Изпитва затруднения
Свързване на Вазовите послания със съвременността	☐ Прави ясни и убедителни връзки	☐ Прави частични връзки	☐ Не открива връзки
Аргументиране с примери от видеото и литературните творби	☐ Използва точни примери и цитати	☐ Използва ограничени примери	☐ Без опора в примери
Рефлексия и лична позиция	☐ Формулира задълбочена лична позиция	☐ Изразява частично мнение	☐ Затруднява се да формулира позиция
Работа в екип и уважение към чуждото мнение	☐ Сътрудничи активно и конструктивно	☐ Понякога се включва	☐ Не съдейства

Обратна връзка от учителя

Силни страни:

Какво да подобриш:

Следваща стъпка:
